

INFORMACIJA O USPOSTAVLJANJU PLATFOME ZA DIGITALNO UČENJE „ILIAS“

I UVOD

U procesu reforme javne uprave, digitalna transformacija, na svim nivoima, prepoznata je kao važan segment modernizacije administracije.

Informacione i komunikacione tehnologije igraju ključnu ulogu u ekonomskom razvoju. "Digitalna ekonomija" sa efektima rasta u centralnim ekonomskim i drugim oblastima društva, jedan je od glavnih ciljeva naše Vlade.

Kako bismo postigli ovaj cilj, javna uprava mora ići u korak sa digitalizacijom. Jačanje javne uprave jedan je od centralnih izazova u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji. Kreiranje efikasne e-uprave igra ključnu ulogu u obezbjeđivanju uticaja digitalne transformacije na razvoj društva i javne uprave.

Usljed pandemije izazvane Covid 19 virusom, koja je zadesila čitav svijet, u 2020. godini krenulo se sa ubrzanom digitalizacijom procesa rada u svim oblastima, pa i u oblasti stručnog osposobljavanja i usavršavanja. Ukažala se potreba za uvođenjem online načina realizacije obuka, kao i razmišljanje o uvođenju platforme za učenje i komunikaciju koja bi se koristila na nivou javne uprave.

Uprava za kadrove - Sektor za obuku i razvoj kadrova koji je nadležan za stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih i lokalnih službenika i namještenika, ima dugogodišnju saradnju sa njemačkim partnerima, kroz podršku eksperata, na realizaciji različitih projekata.

Krajem 2019. godine, pokrenuta je inicijativa oko uspostavljanja saradnje na polju digitalizacije procesa edukacije. Postignut je dogovor da Uprava za kadrove bude dio regionalnog projekta: „Podrška procesu digitalizacije obuka iz EU oblasti u javnoj upravi Zapadnog Balkana“ koji se uspješno implementira i u Albaniji, Kosovu, Sjevernoj Makedoniji i Srbiji.

Kako na Zapadnom Balkanu, tako i u Crnoj Gori postoji izuzetna potreba za stručnim osposobljavanjem i usavršavanjem državnih i lokalnih službenika i namještenika u procesu stabilizacije i pridruživanja Evropskoj uniji. Akcenat se stavlja ne evropske oblasti koje će administracija obavljati nakon pridruživanja. Iskustvo i praksa zemalja članica EU su od izuzetnog značaja.

II AKTIVNOSTI

Federalno Ministarstvo za ekonomski poslove i energetiku (BMWi), Savezne Republike Njemačke pruža podršku kod implementacije ovog projekta, koji ima za cilj da poboljša digitalizaciju i povezanost stručnog osposobljavanja i usavršavanja u javnoj upravi, razvije zajedničke standarde i unaprijedi implementaciju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju EU kada je ova oblast u pitanju.

Kako bi se ostvarili ciljevi projekta, Crnoj Gori je ustupljena na korišćenje **ILIAS (Integrated learning, information and work cooperation system)** platforma.

Platforma predstavlja informacioni sistem za integrisano učenje, informaciju i komunikaciju. Radi se o veb aplikaciji koja obezbeđuje infrastrukturu za organizovanje i implementaciju

programa obuke. Platforma omogućava, kako digitalno tako i hibridno učenje koje podrazumijeva učenje na klasičan način u kombinaciji sa digitalnim.

Platforma je razvijena na Univerzitetu u Kelnu, 2000. godine i licencirana kao „open - source“ softver. Od tada se kontinuirano razvija i jedna je od najšire korišćenih platformi za učenje na svijetu i to: na fakultetima, u kompanijama i administraciji.

Instalacija i korišćenje ILIAS platforme obezbjeđena je, bez troškova, na serveru Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija.

III DEKLARACIJA O NAMJERAMA

Zajednička Deklaracija o namjerama između Federalnog Ministarstva ekonomskih poslova i energetike, SR Njemačke, s jedne i Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija i Uprave za kadrove, sa druge strane potpisana je dana 05. oktobra 2021. godine, na hibridnom događaju.

Dokument su potpisale direktorica za evropske poslove u Federalnom Ministarstvu ekonomskih poslova i energetike, državna sekretarka u Ministarstvu javne uprave, digitalnog društva i medija i v.d. direktorica Uprave za kadrove, u prisustvu ministarke javne uprave, digitalnog društava i medija, NJ.E. ambasadora SR Njemačke u Crnoj Gori i partnera na projektu.

IV IMPLEMENTACIJA

Projekat ima tri komponente, gdje uvodna faza podrazumijeva pripremu Plana rada za kompletan period implementacije projekta i saradnju sa trenerima, trening menadžerima, IT stručnjacima i zaposlenima u Upravi za kadrove zaduženim za pripremu i realizaciju programa obuka i ekspertima angažovanim na projektu.

Plan rada je pripremljen kroz šest modula koji se odnose na: Start up; Unapređenje digitalnih kompetencija trenera; Predstavljanje digitalnog standarda kreiranog i koordiniranog od strane partnerskih institucija; Razvoj digitalnih treninga; Testiranje i evaluacija digitalnih treninga i Regionalna povezanost i umrežavanje.

Komponenta I podrazumijeva instalaciju platforme, obuku svih učesnika na projektu za sticanje digitalnih kompetencija, upoznavanje sa didaktičkom strukturon i integrisanim sistemom učenja, kao i obogaćivanje didaktičkih vještina sa modelom elektronskog učenja
Komponenta II podrazumijeva digitalno kreiranje sadržine EU modula.

Komponenta III podrazumijeva povezanost i umrežavanje koje se odnosi na pripremu kataloga za elektronsko učenje.

Planirano je da se projekat realizuje u periodu od 2021-2022. godine, a opredijeljeni iznos sredstava, od strane donatora je 150 000,00€.

U toku je proces instalacije platforme u kojem učestvuju IT stručnjaci Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija, Uprave za kadrove i projekta.

Uprava za kadrove je izabrala eksperte, trenere koji će učestvovati u kreiranju digitalnog sadržaja modula EU oblasti (evropsko pravo, državna pomoć, konkurenčija, slobodan protok roba). U toku je edukacija eksperata i trening menadžera za sticanje digitalnih vještina koje će omogućiti izradu ovih programa. Podršku ovom procesu pružaju eksperti iz njemačke administracije koji će zajedno sa timom Uprave za kadrove raditi na usklađivanju sadržaja programa obuke.

V BENEFITI

Platforma za učenje i komunikaciju ILIAS će se koristiti na nivou javne uprave za unapređenje znanja i vještina državnih i lokalnih službenika i komunikaciju unutar organizovanih grupa sve u cilju poboljšanja organizacije i načina rada. Da bi ovaj sistem funkcionišao neophodno je raditi na unapređenju digitalnih vještina zaposlenih na svim nivoima, obezbijediti tehničke uslove (audio i video oprema) i kontinuirano promovisati digitalno učenje. Benefiti elektronskog učenja ogledaju se kroz uštedu vremena, sredstava, prostora i veće dostupnosti tematskih sadržaja i treninga.

III PREDLOG ZAKLJUČAKA

1. Vlada Crne Gore je na sjednici od _____ razmotrila i usvojila Informaciju o uspostavljanju digitalne platforme za učenje – ILIAS.